

DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI
DOM KRANJ

DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI DOM KRANJ

**POROČILO O IZVAJANJU IN URESNIČEVANJU
LETNEGA DELOVNEGA NAČRTA
V ŠOLSLEM LETU 2022/23**

Kranj, oktober 2023

Ravnateljica
prof. Judita Nahtigal

I. UVOD

Dijaški in študentski dom Kranj je javni vzgojno-izobraževalni zavod, namenjen dijakom in študentom, ki se šolajo, študirajo in usposablajo na srednjih šolah v Kranju, na Fakulteti za organizacijske vede Kranj in drugih visokošolskih in višješolskih zavodih v Kranju in širše.

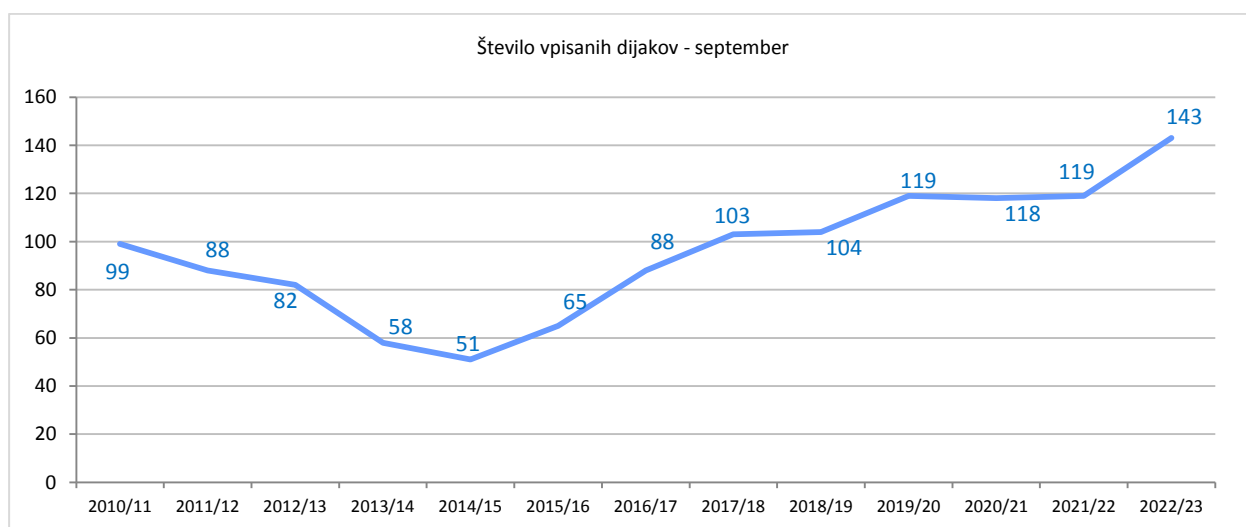
Osnova za izvajanje Letnega delovnega načrta so bili Vzgojni program za dijaške domove, zakoni in drugi predpisi, naloge in programske usmeritve ter konkretne vsebine, ki jih je sprejel svet doma po predhodni obravnavi na konferenci vzgojiteljskega zbora. Pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju smo v delo vnašali različne vzgojno-izobraževalne vsebine in skladno s finančnimi možnostmi nudili materialne pogoje za delo, učenje, življenje v domu, za zdravo prehrano in kvalitetno izrabo prostega časa dijakov in študentov. Veliko svojih prizadevanj pri individualnem, skupinskem in medskupinskem vzgojnem delu smo namenili tudi povezovanju doma s šolami in starši ter ostalimi deležniki, s katerimi sooblikujemo primerno in varno okolje za naše dijake in študente.

Smotre, cilje in naloge vzgojno-izobraževalnega dela smo uresničevali na ravni celotnega doma, v vzgojnih skupinah in v oblikah medskupinskega vzgojnega dela. Načela vzgojno-izobraževalnega delovanja smo realizirali tudi v organiziranih oblikah prostega časa v okviru interesnih dejavnosti v domu in zunaj njega.

II. VPIS DIJAKOV IN ŠTUDENTOV

DIJAKI

Septembra 2022 je bilo v DŠD Kranj vpisanih 143 dijakov, kar je zahtevalo oblikovanje dodatne – pete vzgojne skupine. Po letih nepopolne zasedenosti doma in zlasti po kritičnem padcu v šolskem letu 2014/15 se je vpis dijakov počasi povečeval, šele v letu 2019/20 je število dijakov doseglo raven izpred 15 let in ostalo enako tri leta, lani pa je, kot rečeno, vpis spet precej narasel in smo nastanili v dom spet večje število dijakov.

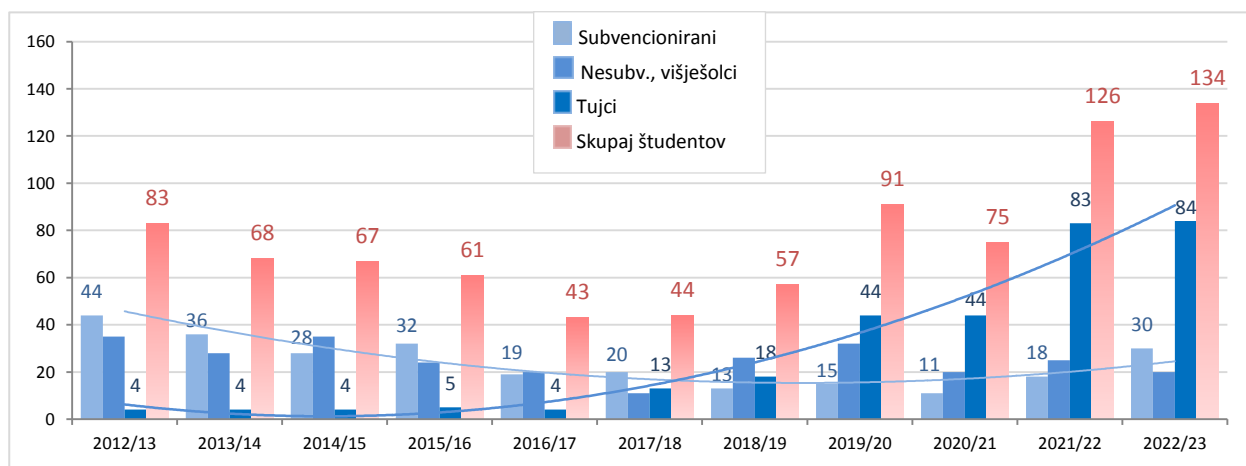

Največ dijakinj in dijakov je bilo vpisanih v različne programe in smeri Šolskega centra Kranj (49), na Gimnazijo Franceta Prešerna Kranj (45), na Biotehniški center Naklo (45), 2 dijaka sta obiskovala Šolski center Škofja Loka, po eden pa Ekonomsko gimnazijo in srednjo šolo v Radovljici in Srednjo gostinsko in turistično šolo v Radovljici. Med letom ali tik pred koncem leta se je nekaj dijakov iz različnih razlogov izpisalo iz doma (prehod na vožnjo od doma, slab učni uspeh...), nekaj pa se nam jih je še pridružilo (maturitetni tečaj), tako da smo leto zaključili s 132 dijakinjami in dijaki.

ŠTUDENTI

V študentskem domu je na razpolago 184 postelj v študentskih apartmajih, 21 enoposteljnih sob ter 3 dvoposteljne sobe, skupaj je to 211 študentskih postelj. Namenjene so predvsem študentom bližnje Fakultete za organizacijske vede, ki je del Univerze Maribor. Ministrstvo nam pri priznavanju števila za izračun finančnih transferjev upošteva le študente s subvencionirano stanarino, ki pa so v izraziti manjšini. Upad števila subvencioniranih študentov v domu je posledica lokalnega ustanavljanja visokošolskih programov po Sloveniji in subvencije prevozov. Skupaj je bilo oktobra 2022 v dom vpisanih 126 študentov (60 % zasedenost).

Študente visokih šol s subvencijo bivanja so nam napotovali iz študentske pisarne ŠD Ljubljana, ker je v našem domu nimamo več. Pogoje za pridobitev subvencije za bivanje je oktobra 2022 izpolnjevalo 30 študentov. Študentov brez subvencije je bilo 21, število tujih študentov pa se je ponovno povečalo in je doseglo številko 84 (lani 83, eno leto prej 44). Med njimi je največ študentov iz držav zahodnega Balkana (Srbija, BiH, Severna Makedonija), pa tudi iz Rusije. Pred leti so bili študenti tujci pretežno iz programov Erasmus ali Cmpenius in so bili v domu večinoma po nekaj mesecev, zadnja leta pa je izredno veliko zanimanje za reden študij in večletno bivanje. Presečno leto je bilo 2018/19, ko je število tujih študentov preseгло število študentov s subvencionirano stanarino.

Vpis študentov od 2012 do 2022: Upada število visokošolskih študentov s subvencionirano stanarino, niha število ekonomskih študentov (nesubvencionirani, višješolci), narašča število študentov tujcev

Posebno poglavje pri nastanitvi študentov so študentje višjih šol, ki so bili v skladu z Zakonom o višjem šolstvu do lani napoteni na bivanje v dijaške domove in njihov status glede nastanitve – čeprav so nedvomno del terciarnega izobraževanja in uživajo vse ostale študentske ugodnosti – v primerjavi s študenti visokih šol ni bil enakopraven, saj niso bili upravičeni do subvencije stanarine. Naša prizadevanja, da bi tudi višješolcem stanarino v domovih ministrstvo subvencioniralo, vrsto let niso bila uspešna. Po novem so sicer tudi višješolci upravičeni do subvencionirane stanarine, vendar se je ob vpisu v program eVŠ izkazalo, da subvencijo lahko dobijo samo tisti, ki so vpisani v kranjske višje šole (ŠC Kranj), medtem ko so npr. višješolci na BC Naklo in v drugih gorenjskih krajih še vedno bivanje plačevali sami. Namesto da bi se višješolski študenti pri problemu subvencioniranja stanarine v celoti izenačili z visokošolci, so se z delnim subvencioniranjem pravzaprav naredile razlike med višješolci samimi. Letos naj bi ministrstvo ta problem odpravilo.

Od ukinitve študentske pisarne leta 2017 dalje v domu nihče ni sistemiziran za delo s študenti, čeprav dela – administrativnega in tudi sicer – še zdaleč ni malo. Pojavlja se vse več medsebojnih konfliktov in preprirov, študenti bi radi živeli vsak zase v enoposteljnih sobah ali le po dva v apartmajih, sodelovanja med njimi praktično ni. Zaradi napetih odnosov smo nekaj posameznikov preselili, vsem željam po individualnih nastanitvah pa ni možno ustreči. Poleg svojih ostalih delovnih nalog je delo za študente opravljala ga. Mirjana Kleindienst, poslovna sekretarka.

III. URESNIČEVANJE CILJEV IN NALOG VIZ DELA V DOMU

1. ORGANIZACIJA ŽIVLJENJA IN DELA

V šolskem letu 2022/23 smo glede na število dijakov oblikovali pet vzgojnih skupin, od tega tri nadnormativne. Dijakinj je bilo 53, dijakov 90.

3D	31	vzgojitelj mag. Borut Zidar
2L	29	vzgojitelj mag. Aleš Žlebnik
2D	30	vzgojiteljica Nina Mikić
1 L	24	vzgojiteljica Dita Horvatiček
<u>4D</u>	<u>29</u>	vzgojiteljica Tadeja Zagoršek
SKUPAJ	143	

Vzgojni program doma je izvajalo 5 pedagoških delavcev – vzgojiteljev, ki imajo vsi pogodbe za nedoločen čas. Žal smo se morali posloviti od športnega pedagoga, ki je pri nas nekaj let skrbel za zdravo, organizirano športno vadbo in vse športne dejavnosti, saj se mu je z avgustom 2022 zaposlitev iztekla in je dobil redno službo bliže svojega kraja.

Knjižničarja in svetovalnega delavca zaradi majhnega števila dijakov ne zaposlujemo. Normativ se je sicer lani novembra nekoliko izboljšal in je omogočal zaposlite v deležu 0,50 na obeh delovnih mestih. V preteklosti smo že poskušali z delnimi zaposlitvami (dopolnjevanje z drugih zavodov), vendar se iz različnih razlogov ta način ni obnesel. Delo svetovalnega delavca smo tako razdelili med zaposlene (tajnica, vzgojitelji, ravnateljica), knjižnica pa je bila vključena med pristočasne dejavnosti vzgojitelja.

Za vzdrževanje računalniškega omrežja imamo podpisano vzdrževalno pogodbo z zunanjim podjetjem Izvedba, večino vsakodnevnega praktičnega dela na računalnikih in omrežju pa je opravil vzgojitelj mag. Aleš Žlebnik.

Administrativno in računovodsko podporo delovanju doma nudita dve delavki – računovodkinja in poslovna sekretarka, ki po ukinitvi študentske pisarne opravlja tudi vse delo s študenti in vodi tržno dejavnost.

V kuhinji je šolsko leto začelo 5 delavk, ki jim je s pogodbo o začasnem in občasnem delu upokojenec pomagal tudi upokojeni nekdanji zaposleni. Za nekaj mesecev se nam je pridružila kuharica, ki pa je spomladi pogodbo prekinila. Spomladi se je zaključila ena dolgotrajna bolniška, so se pa pojavljale številne druge, večmesečne, zato smo zaposlili novo kuhinjsko pomočnico. Po upokojitvi glavne kuharice, ki je opravljala tudi naloge vodje kuhinje, smo zaposlili ekonomo-vodja kuhinje. V kuhinji je skupno zaposlenih 7 delavk.

V domski pralnici je bila zaposlena ena delavka, vzdrževalna in hišniška dela je izvajal en delavec. Za čiščenje imamo zaposlene tri delavke za nedoločen čas, tri ure dnevno dela v domu tudi zunanja upokojenka. Delo popoldanskega vratarja in nočno varovanje je opravljala zunanja varnostna služba.

2. IZVAJANJE VZGOJNIH VSEBIN LETNEGA NAČRTA

Izvajanje letnega delovnega načrta doma in letnih delovnih načrtov vzgojnega dela vzgojitelja, letnih načrtov in programov dela vzgojnih skupin in letnih načrtov in programov dela vzgojiteljev pri interesnih dejavnostih je tudi v šolskem letu 2022/23 temeljilo na Vzgojnem programu za dijaške domove in usmeritvah področnega ministrstva, Zavoda RS za šolstvo, na dogovorih s posvetov, seminarjev za vzgojitelje in ravnateljev dijaških domov in v okviru finančnih možnosti doma. V načrtih vzgojnega dela vzgojiteljev ter v letnih načrtih in programih dela vzgojnih skupin so bila v ospredju prizadevanja za uresničevanje postavljenih vzgojno-izobraževalnih ciljev. Osnovni operativni dokument je bil Letni delovni načrt doma.

Za dobro počutje v domu in posledično boljši uspeh v šoli je pomembno tudi preživljanje prostega časa, zato vzgojitelji tudi prek raznih pristočasnih dejavnosti ustvarjajo pogoje, da je bivanje v domu čim bolj prijetno. Dijake smo spodbujali k aktivni izrabi prostega časa, za kar so bile možnosti v organiziranih aktivnostih v okviru domskih interesnih dejavnosti in tudi zunaj dijaškega doma.

Še vedno smo na začetku šolskega leta najbolj pozorni na morebitne prilagoditvene težave. Prilagajanje novi sredini je pri dijakih različno, odvisno predvsem od tega, kako se je dijak razumel doma s starši, kakšna je njegova motiviranost za šolo, kakšne so njegove karakterne značilnosti itd. Opažamo, da je prilagoditvenih težav vse manj, kar pripisujemo spremembam v osebnostnih lastnostih mlade populacije (bolj samozavestni), rednim odhodom domov konec tedna in tudi sodobni komunikacijski in siceršnji tehnologiji (mobilni telefoni, stiki prek računalnika, možnosti prevoza). Po drugi strani pa smo vsako leto priča novim izzivom pri vzgojnem delu, saj nove generacije prinašajo s sabo nove potrebe in nove načine vedenja. Vse pogosteje se dogaja, da starši ali svetovalne službe poiščejo bivanje otroku v dijaškem domu zaradi domačih razmer – nerazumevanje z novim partnerjem, neobvladanje otrokovega vedenja, nasilje v družini ipd., vse pogostejše so tudi kritične oblike obnašanja mladostnikov (samopoškodovalno vedenje, težave s prehranjevanjem, samouničevalne misli). Vse to pred vzgojitelje postavlja dodatne zahteve, veliko empatije, znanja, zavzetosti in skrbi pri delu, pa tudi sodelovanje z zunanjimi strokovnimi službami.

Vsebinsko vzgojno izobraževalnega dela smo v domu uresničevali na dveh nivojih in sicer v *vzgojnih skupinah* in na *ravni zavoda*. V vzgojnih skupinah so se pedagoška prizadevanja odražala predvsem v skrbi za čim boljši učni uspeh in za krepitev odgovornosti do učenja in dela. Pri vsebinah vzgojnega dela smo izhajali iz intelektualne, moralne, zdravstvene, delovno-tehnične, vzgoje za sodelovanje, telesne in estetske vzgoje.

3. VZGOJNO DELO V SKUPINI

Pri razporeditvi dijakov in dijakinj v vzgojne skupine smo upoštevali nekaj osnovnih načel: spol, šolo, letnik. Vzgojitelji so si prizadevali v skupinah vzpostaviti prijetne in sodelovalne odnose, obenem pa sledili zahtevam po spoštovanju domskega reda, pričakovanjem po čim boljšem učnem uspehu dijakov, urejenih prostorih, zdravem načinu življenja in ostalim smernicam za polno in uspešno življenje v dijaškem domu.

Letna poročila o delu vzgojiteljev so del obvezne pedagoške dokumentacije, tu povzemamo le nekaj osnovnih značilnosti dela v vsaki skupini.

Skupina 1 L je bila oblikovana popolnoma na novo – dijakinje so bile novinke in tudi vzgojiteljica ga. Dita Horvatiček se je zaposlila v domu na novo. Tako so lahko skupaj oblikovale način življenja in dela v skupini in v domu, medsebojne odnose, komunikacijo ipd. V skupini je bilo 24 deklet, ki so obiskovale GimFP, ŠC Kranj – SESGŠ, BC Naklo ter obe srednji šoli v Radovljici. Nastanjene so bile v nadstropje 1 L in 4 L. Med njimi se jih je 8 aktivno ukvarjalo s športom (tek na smučeh, smučarski skoki, odbojka, atletika, tenis) in te so morale še posebej pazljivo usklajevati svoje urnike treningov tako s šolo kot z domskim redom in ritmom življenja v domu.

V skupini je vladalo pozitivno vzdušje, dijakinje so se veliko družile, se skupaj učile in si tudi medsebojno pomagale. Zgledno so skrbele za svoje sobe in vzdrževale red in čistočo ter odgovorno pristopale do izpolnjevanja šolskih obveznosti. Za dve od njih je bilo treba urediti dietne obroke v kuhinji in za športnice pozne večerje, ko so prihajale s treningov. Ena od deklet je zaradi posttravmatske stresne motnje obiskovala psihoterapijo zunaj doma, z njo in njeno mamo je vzgojiteljica opravila veliko pogovorov in se dekletu še posebej posvetila.

Veliko pozornosti je vzgojiteljica namenila gradnji zdrave in dobre samopodobe ter samozavesti dijakinj. Razvijala je pozitivno motivacijo in spodbujala močna področja pri dekletih.

Dekleta so ob koncu šolskega leta dosegle 91,6 % učni uspeh, saj sta dve imeli popravne izpite, ki pa sta jih uspešno opravili in je bila skupina potem 100 % učno uspešna.

Ga. Horvatiček je vodila interesno dejavnost debatni krožek, organizirala dejavnost "sprostitutvene tehnike za vsak dan" in se posvetila glasbenikom v domu. Udeležila se je dveh strokovnih srečanj o stiskah mladih ter o preprečevanju digitalne zasvojenosti mladih in uspešno je zaključila podiplomski študij psihosocialne pomoči.

Skupino 2 L so sestavljali dijaki športniki, ki so zaradi specifičnosti pri načinu življenja zahtevali prilagojen način dela, ter dijaki tehniških programov ŠC Kranj. Dva dijaka-športnika sta imela status izobraževanja odraslih.

Vzgojitelj skupine, mag. Aleš Žlebnik, je deloval predvsem na področju medskupinskega vzgojnega dela, saj je izvedel veliko število inštrukcij matematike in strokovnih predmetov ter se angažiral pri organizaciji in izvedbi skupnih domskih dogodkov (spoznavni večer in zaključni piknik, novoletni večer, dnevi varne rabe interneta, dan žena, dan boja proti kajenju...) in priložnostnih dejavnosti (popravilo koles, obeleževanje svetovnih dni). Skrbel je za delovanje računalniškega omrežja ter domske knjižnice in za izvedbo športnih dejavnosti v domu.

Pri učenju vzgojitelj opozarja na težave zaradi pomanjkanja koncentracije oz. pripravljenosti za sedeče učenje, pri dijakih opaža precenjevanje lastnih sposobnosti, hitro zadovoljstvo z doseženim nivojem znanja, vedno večkrat pa tudi slabe osnove pri posameznikih, ki svojega znanja niti niso sposobni nadgraditi. Veliko težav je bilo v skupini z neurejeno skupno čajno kuhinjo, ki so jo dijaki veliko uporabljali, vendar ne tudi počistili za sabo. Ker pogovori in obljube niso zalegli, je bila kuhinja pogosto tudi zaklenjena. Občasno je prišlo do kršenja domskega reda na področju prepovedi prinašanja in uživanja alkohola v domu, zato so bili tudi izrečeni vzgojni ukrepi.

Zelo veliko je bilo ponovno sodelovanja s starši in šolami, precej manj pa v minulem letu s trenerji oz. predstavniki DPNC. Nekdaj redna srečanja se po koroni niso obnovila, živahnejši so stiki le pred počitnicami, ko dijaki potrebujejo nastanitev tudi v času, ko ni pouka.

Učni uspeh v skupini je bil ob koncu leta 73,9 %, po popravni izpiti pa je skupina dosegla 87,9 % učni uspeh.

Mag. Aleš Žlebnik je avgusta prenehal z zaposlitvijo v našem domu.

Skupina 2 D, katere vzgojiteljica je bila ga. Nina Mikić, mag. psih., je bila lokacijsko zelo različno nastanjena: povečini v 2 D, posamezniki pa tudi v 1 D, 3 L in v enega od app v študentskem domu (en dijak je uporabljal invalidski voziček in smo k njemu nastanili še dva dijaka iz te skupine). Skupina je bila nadnormativna, štela je 31 dijakov, od katerih jih je bilo kar 12 v zaključnem letniku, 10 pa je bilo novincev. Delo vzgojiteljice je bilo tako vezano predvsem na usmerjanje dijakov pri njihovem šolskem delu, na pomoč pri učenju in spremljanju učnih dosežkov. Novinci so se navajali na srednješolski način učenja, zaključni letniki pa so se pripravljali na maturo. Rezultati dela so bili vzpodbudni: samo en dijak ni uspešno zaključil letnika, skupina je po popravni izpiti dosegla 96,4 % učni uspeh, kar je največ med fantovskimi skupinami.

Trije dijaki v skupini so potrebovali posebno pozornost pri reševanju osebnih težav: enemu od športnikov je popolnoma popustila motivacija tako za šolo kot za treninge, veliko je manjkal v šoli in ker tudi skupaj s starši niso našli ustrezne rešitve, so dijaka mesec dni pred koncem pouka vzeli domov; eden od novih dijakov je prišel iz Bosne in se je privajal na šolski sistem in se intenzivno učil slovenščine; tretji pa je prišel v naš dom iz skrbniške družine in iz enega ljubljanskih domov, ni se dobro vključil in na koncu se je prešolal na drug program.

V skupini se je občasno pojavljala tudi disciplinska problematika in izrečenih je bilo nekaj vzgojnih ukrepov. Posebno pozornost smo posvetili nespametnemu igranju z ognjem, ki je povzročil manjši požar. Dva problema sta nastala zaradi neresničnih izjav dveh dijakov, da gresta domov, dejansko pa sta želela prespati v dekliški sobi in sta bila tudi zalotena pri tem. Poseben problem je bil eden od dijakov-športnikov, ki tudi v zaključnem letniku ni prenehal z zlorabo alkohola, poleg tega je povzročil materialno škodo v nadstropju.

Na področju medskupinskega vzgojnega dela je vzgojiteljica sodelovala predvsem pri pripravi skupinskih aktivnosti in dogodkov: okrasitev avle ob tednu čarovnic in v veselem decembru, zbiranje daril za socialno ogrožene otroke (Božiček za en dan), večer družabnih iger, zaključni piknik. Bila je mentorica dijaške domske skupnosti. Udeležila se je treh različnih strokovnih izobraževanj in tudi strokovnega srečanja ob 30-letnici Društva vzgojiteljev DD Slovenije.

Skupina 3 D je bila sestavljena iz 31 fantov na začetku oz 30 na koncu šolskega leta in je bila zelo heterogena po letnikih, šolah in programih. Kar 24 dijakov je obiskovalo Biotehniški center Naklo, ostalih 6 pa programe Šolskega centra Kranj (3 STŠ, 3 SESGŠ). Nastanjeni so bili v 3. nadstropje in so imeli odlične pogoje bivanja, saj so bile sobe popolnoma obnovljene. Učni uspeh v skupini je bil 89 % junija in 96,3 % po izpitih.

Vzgojitelj mag. Borut Zidar je zapisal, da so se dijaki med sabo večinoma dobro razumeli, bilo pa je kar nekaj kršitev domskega reda pri posameznikih. Poleg neprimerne odnosa do domske imovine in pomanjkljivega vzdrževanja higiene v sanitarijih je bilo žal je veliko teh prekrškov povezanih z alkoholom, prišlo je tudi do fizičnega in psihičnega izživljanja s strani enega dijaka nad drugim. Ker je šlo za hude kršitve zoper domski red in ker je v domu vsakršno nasilje absolutno nedopustno, je bila kar 4 dijakom izrečena pogojna izključitev iz doma, ki velja eno leto, tako da bodo trije v naslednjem šolskem letu začeli bivanje s pogojno izključitvijo (eden pa se je iz šole in doma izpisal).

Med posamezniki je izstopal tudi dijak iz tujine, ki je prišel v dom zaradi želje po igranju nogometa v kranjskem klubu. Sicer je obiskoval pouk, vendar ni pridobil nobene pozitivne ocene, saj se ni naučil jezika in tudi sicer ni kazal interesa za karkoli razen za nogomet.

Vzgojitelj je izvajal dodatno učno pomoč pri nemškem jeziku, organiziral je delavnice osebnostnega in poklicnega razvoja z Zavodom Ti povej!, povabil v dom popotnika Tomaža Gorca in se udeležil več seminarjev s strokovnimi vsebinami.

Skupino 4 D je vodila ga. Tadeja Zagoršek. V skupini je bilo septembra 31 deklet, kar 15 jih je imelo status športnice. Dekleta so obiskovale kranjske srednje šole (Gim FP, ŠC Kranj, BC Naklo), vse letnike ter različne stopnje izobraževanja. Nastanjene so bile v 4. nadstropje levo in desno, po dve dekleti v lepe obnovljene sobe. Nekaj dijakinj je iz različnih razlogov dom zapustilo (hospitalizacija, opustitev šolanja, vožnja v šolo...), na koncu jih je bilo v skupini 27. učni uspeh je bil tako junija 89 %, po izpitih pa 96,3 %.

Do hujšega kršenja domskega reda in izrekov disciplinskih ukrepov je prišlo zaradi prenočevanja oz. namena prenočevanja fantov iz 2. nadstropja. Oba primera sta bila obravnavana na posvetu vzgojiteljskega zbora in dekleti sta dobili ukor vzgojitelja. Ena od deklet je imela hude psihične težave, ki se kljub pogovorom z njo in mamo ter zunajdomski strokovni obravnavi niso izboljšale, zato je deklica zapustila dom in bila ponovno hospitalizirana.

Dekleta so se rada udeleževala družabnih srečanj in sodelovala pri skupinskih dejavnostih kot npr. dekoriranje avle in jedilnice za noč čarovnic ali za novo leto, peka sladic ipd. Ena od dijakinj-športnic se je odzvala na natečaj za likovno delo ob obletnici Društva vzgojiteljev DD Slovenije in s svojo risbo osvojila 3. mesto.

4. INDIVIDUALNO VZGOJNO DELO

Individualno vzgojno delo je zahtevno, občutljivo in poseben izziv za strokovne delavce. Preko dela s posamezniki si prizadevamo ugotoviti stopnjo osebne zrelosti dijakov (znanje, navade, kulturni nivo), materialne in socialno-kulturne okoliščin, ki so vplivale na določeno stopnjo dijakove zrelosti, kot tudi dijakove potrebe, sposobnosti, interese in nagnjenja, posvetimo se razreševanju raznih problemov in nudenju pomoči dijakinjam in dijakom.

Spoznavanje dijakov je temeljilo na neposrednih opažanjih vzgojiteljev, na povezovanju s starši in drugimi dejavniki zunaj doma (razredniki, trenerji in svetovalni delavci, centri za socialno delo, vrstniki).

Vse bolj opažamo, da se pri dijakinjah in dijakih pojavljajo zelo težke osebne in življenjske stiske, ki jih vzgojitelji kljub naklonjenosti, sprejemanju, poslušanju in podpori dijakom sami ne morejo rešiti, kar pogosto povzroča občutek nemoči. Že omenjeni novi izzivi narekujejo nov pristop in tudi stalno izobraževanje, zanesljivo pa bo treba tudi problemu negativnih občutkov strokovnih delavcev ob zavedanju svojih omejenih možnosti reševanja problemov posvetiti več pozornosti.

Zgodbe posameznih dijakov in dijakinj so specifične in vse bolj zahtevne za pomoč in reševanje. Vse več mladostnikov je deležnih strokovne psihološke pomoči in psihiatrične obravnave in pridejo k nam z željo, da bi zaživel v dinamičnem, pozitivnem vrstniškem okolju. Na žalost pri nekaterih ta sprememba ne prinese uspeha, saj so mladostnikove notranje težave skupaj z družinsko situacijo pregloboke in jih bivanje v dijaškem domu ne reši. V stiskah so pravzaprav cele družine, tudi starši se občasno obrnejo na nas z željo po pogovoru, poslušanju, razbremenitvi.

V poročilih o vzgojnem delu v skupinah so podani konkretni primeri individualnega vzgojiteljevega dela in tudi vzgojnega ukrepanja.

Izrečeni vzgojni ukrepi v letu 2022/23

V primeru kršenja domskega reda smo pri dijakih vedno poskusili najprej z ustnimi opomini, opozorili in pozivi, potem pa so se ukrepi stopnjevali s pisnim opominom in ukorom vzgojitelja. V postopku izrekanja vzgojnih ukrepov smo se v skladu s Pravilnikom o bivanju v dijaškem domu povezovali s starši oz. skrbniki. Vsekakor je dinamika mladih dobrodošla in njihova želja po druženju, sprostitvi in zabavi razumljiva, treba pa jo je obdržati v mejah še sprejemljivega vedenja in vztrajati pri osnovnem upoštevanju domskih pravil.

Skupaj je bilo izrečenih 7 vzgojnih ukrepov in nekaj alternativnih ukrepov (pospravljanje kleti za smuči).

- Ukori vzgojitelja: 3 – nespametno ravnanje z ognjem, nedovoljeno prenočevanje pri dekletih
- Izključitev (pogojna): 4 – alkohol, nasilje

5. MEDSKUPINSKO VZGOJNO IN DRUGO DELO

Delo z dijaki poteka ves dan – od 6h zjutraj do 22.30 zvečer, zato je treba zagotoviti celodnevno prisotnost vzgojiteljev. Ob upoštevanju dnevnega ritma in prisotnosti dijakov v domu smo delo organizirali tako, da je eden od vzgojiteljev delal dopoldne od 6h do 13h, eden popoldne od 13h do 19h, trije pa zvečer od 15.30 do 22.00 oz. do 22.30. Turnusi so bili fleksibilni, vzgojitelji so enkrat v tednu delali zjutraj, enkrat popoldan in trikrat zvečer, ob petkih pa glede na število dijakov v domu. Ob nedeljah se je dom odpiral za dijake ob 18h oziroma ob 17h (pozimi). Matični vzgojitelj torej ni pokrival le svoje skupine, ampak je vedno prevzemal odgovornost najmanj še za eno skupino ali celo za ves dom (dopoldnevi, nedelje).

Medskupinsko vzgojno delo je potekalo vsakodnevno: pri bujenju, dopoldanskem preverjanju stanja po sobah in delu s prisotnimi dijaki, ocenjevanju sob, evidentiranju prisotnosti na učnih urah, med dežurstvom v jedilnici in zbornici, v skrbi za bolne dijake, priložnostnih razgovorih, pri sprotnem reševanju nastalih problemov, ob raznih prireditvah v domu, v večernem času, pri pripravi na nočni

počitek, zagotavljanju nočnega miru, pri intervencijah in pri nedeljskih in prazničnih dežurstvih. V tem pogledu je zapis v Pravilniku o normativih in standardih na področju srednjega šolstva, da vzgojitelj opravi medskupinsko vzgojno delo v obsegu 0,5 ure na dijaka letno, popolnoma nerazumljiv.

Pomemben element pri medskupinskem delu so bile tudi *instrukcije*, na katere so prihajali dijaki in dijakinje iz vseh vzgojnih skupin. Zlasti veliko je bilo instrukcij pri matematiki, izvajal jih je vzgojitelj g. Žlebnik, tudi za angleščino (ga. Mikić) in nemščino (g. Zidar) je bilo veliko zanimanja. Tako dijaki kot njihovi starši so s kvaliteto dela in doseženimi uspehi zadovoljni, marsikomu od njih so instrukcije pomembno ali celo odločilno pomagale pri razumevanju snovi in pridobivanju pozitivnih ocen.

Prostočasne dejavnosti

V okviru letne delovne obveznosti vzgojiteljev sta bili za vodenje prostočasne dejavnosti upoštevani dve uri tedensko.

- *Tadeja Zagoršek*: ustvarjalne delavnice
- *Mag. Aleš Žlebnik*: računalnica, domska knjižnica, popravilo koles, obeleževanje svetovnih dni
- *Nina Mikić*: ustvarjalne delavnice, higienska komisija
- *Mag. Borut Zidar*: nemščina, knjigobežnice
- *Dita Horvatiček*: debatni krožek, glasbena skupina, sprostitvene tehnike

Domska knjižnica ostaja, čeprav dijaki ne segajo veliko po knjigah in so vse bolj vpeti v uporabo računalniške tehnologije tudi pri opravljanju takih šolskih obveznosti, kot je npr. domače branje. Knjižnica je bila v 3. nadstropju, konec junija pa smo jo preselili na njeno izvorno mesto – v pritličje dijaškega doma, kjer smo uredili prostor za druženje dijakov. Katalog knjig je dostopen na naši spletni strani, vsako leto ga dopolnimo s kakim zanimivim naslovom.

Športne aktivnosti so bile vezane na najem športne dvorane v bližini, kjer so naši dijaki vsako leto od oktobra do maja enkrat tedensko igrajo nogomet, košarko ali odbojko. Dvorana je bila dobro obiskana. V trim kabinetu je postavljenih nekaj fitnes naprav in miza za namizni tenis, mizo za biljard smo iz zaklonišča prestavili v obnovljen družabni prostor. Ker domijade ni bilo, športne dejavnosti niso dosegle običajnega spomladanskega vrhunca.

Ustvarjalne delavnice so organizirane različno, dijaki radi sodelujejo pri takih aktivnostih priložnostno, brez vnaprejšnjega trdnega urnika. Zabavali so se predvsem ob izdelovanju buč in dekoriranju prostorov pred nočjo čarovnic, poskrbeli so za novoletno okrasitev in v pustnem času izdelovali maske iz papirja.

Računalniška dejavnost: Zaradi velikega števila prenosnih računalnikov, telefonov in druge sodobne elektronske opreme domska računalnica ni več tako zanimiva, kot je bila ob nastanku in nekaj let potem. V računalnici je star obnovljen tiskalnik, ki ga dijaki pogosto uporabljajo, saj je zaenkrat tiskanje brezplačno, kar je v primeri s šolo za dijake zelo privlačno. Zelo veliko dela je mentor dejavnosti opravil spet na omrežju in skrbel za sprotno odpravo manjših napak tako na dijaški kot na študentski strani.

Domska domača stran je namenjena splošni predstavitvi doma, pa tudi tekočim obvestilom, poročilom, fotografijam ipd. Potrebna je bila obnove in posodobitve, zato smo dali zunanjemu izvajalcu kreirati novo spletno stran, ki je v zaključni fazi oblikovanja in urejanja, preden bo širše dostopna. Informacije, fotografije in zanimivosti objavljamo tudi na domskem FB profilu.

Higienska komisija oz. ocenjevanje sob ima še vedno določen pozitiven vpliv na urejenost dijaških sob. Vzgojitelji so vsak dan ocenili stanje sob in konec leta so najlepše sobe dobile sladko nagrado.

Debatni krožek je bila nova dejavnost za dijake, ki so jo sprejeli z radovednostjo in potem z zadovoljstvom. Vzgojiteljica je pripravila nekaj pogovorov ob vroči čokoladi, ki so bili zelo obiskani, in potrdilo se je prepričanje, da dijaki potrebujejo srečanja v živo in pogovore z vrstniki. S pomladjo in daljšimi dnevi pa je krožek zamrl, dijaki so večere spet raje preživljali zunaj doma.

Domske prireditve, srečanja in ostali dogodki

Pri oblikovanju LDN smo vsak mesec načrtovali vsaj en dogodek na ravni doma, ki je obogatil domsko življenje in prispeval k druženju in boljšim medsebojnim odnosom. Nosilci so bili vzgojitelji, povezovali smo se tudi z zunanjimi izvajalci in vsebine so bile res raznovrstne in privlačne.

IZVEDENI DOMSKI DOGODKI, DELAVNICE, SREČANJA:

- September:*
- Spoznavni večer, piknik z zabavnim programom, kvizom in razdelitvijo domskih majic dijakom novincem
  - Ogled starega mestnega jedra v sodelovanju z Gorenjskim muzejem Kranj – dve skupini
- Oktober:*
- Večer z gostom – influencerjem in popotnikom Tomažem Gorcem
  - Razstava o življenju in delu Rudolfa Maistra in borcev za severno mejo – v sodelovanju z Društvom generala Rudolfa Maistra Kranj
  - Teden čarovnic – izdelovanje okraskov, izrezovanje buč, okrasitev avle s tematsko dekoracijo, filmske grozljivke
- November:*
- Večer z dijaki "Skupina se predstavi": glasbeni in pevski nastopi
  - Razstava risb dijakinje Katarine Pirnovar v domski avli
  - Zbiranje in oddaja daril za socialno ogrožene otroke – Božiček za en dan
- December:*
- Frizerski večer – imitacija frizerskega salona v mladinski sobi, čakalna vrsta interesentov za striženje in oblikovanje pričesk, moško in žensko striženje, udeležba tudi iz skupine oseb z začasno zaščito iz Ukrajine
  - Miklavževo obdarovanje po sobah
  - Pogovorni večer z našimi stanovalci iz Ukrajine
  - Novoletne aktivnosti – dekoracija avle in jedilnice, novoletni večer s plesom in vročo čokolado, družabne igre, šah, pikado, ogled filma
- Januar:*
- Večer družabnih iger
- Februar:*
- Ustvarjalna delavnica - izdelovanje pustnih mask
  - Prva pomoč – tečaj temeljnega znanja oživljanja v sodelovanju z Rdečim križem in Društvom študentov medicine Slovenije
  - Pustni ples v maskah
  - Izobraževalna delavnica "Vse to znam in nekaj veljam" v sodelovanju z zavodom Ti povej!
  - Delavnica na temo Škodljivost elektronskih cigaret in novih tobačnih izdelkov – v izvedbi ZD Kranj
- Marec:*
- Delavnica "Osebni model razvoja" – Zavod Ti povej!
  - Ob dnevu žena je nekaj dijakov na lastno pobudo izdelalo čokoladne kroglice, ki so jih potem razdelili med dekleta
- Maj:*
- Delavnica za dijake "Učne in poklicne poti prihodnosti"
  - Maturantski večer za dijake zaključnih letnikov
- Junij:*
- Zaključni piknik z bazenom, peko na žaru in športnimi igrami

Domijada

Domijada minulem šolskem letu ni bila izvedena, kar je predstavljajo precejšen precedens. Organizator bi morala biti mariborska regija oz. Dom Lizike Jančar, vendar so iz nam neznanega razreda domijado enostavno odpovedali.

6. ANALIZA UČNEGA USPEHA

Ob koncu leta je bilo v domu 132 dijakov.

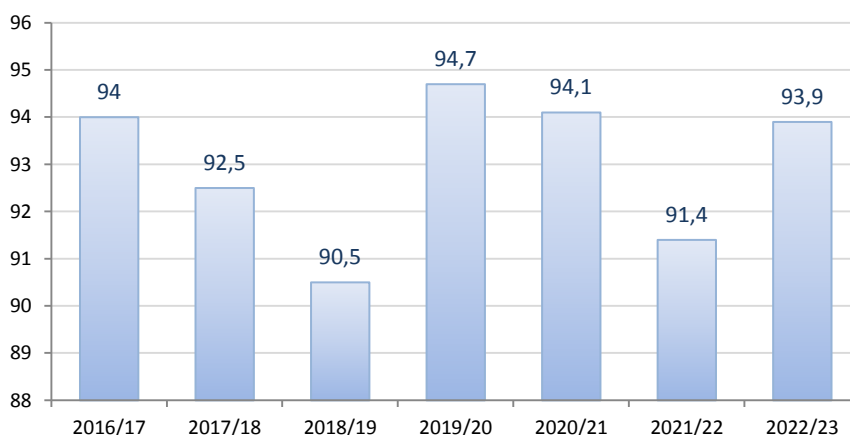
Prvo redovalno obdobje je po uspehu slabo, saj je skoraj tretjina dijakov v domu aktivnih športnikov, ki zaradi treningov in tekmovanj nimajo veliko časa za šolo in če še tega ne izkoristijo, so pri večini predmetov neocenjeni. Junija je bil skupni učni uspeh sicer še dokaj skromen, pozitivno so končale letnik le dobre tri četrtine dijakov. Šole dajo dijakom zelo veliko možnosti za pridobitev pozitivnih ocen in uspešno opravljanje izpitov, zato niti prvi roki popravnih izpitov še ne dajo končne podobe stanja. Po jesenskem izpitnem obdobju pa so dijaki dosegli **93,9 %** učni uspeh – od 132 dijakov je bilo 8 negativnih.

Učni uspeh v šolskem letu 2022/23 je bil boljši od uspeha prejšnjega leta, tako po vseh šolah in programih kot tudi v celoti. Menimo, da se je učenje vrnilo v predkovidno normalno stanje in da večjih nihanj v bodoče ni več pričakovati.

Prikaz učnega uspeha v šol. letu 2022/23 po vzgojnih skupinah: po 2. red. obdobju in po popravnih izpitih

Skupina	Junij – 2. red. obd.			po popravnih izpitih		
	Št. dij.	Poz/neg	%	Št. dij.	Poz/neg	%
1 L	24	22/2	91,6	24	24/0	100
2 L	23	17/6	73,9	23	20/3	87,9
2 D	28	23/5	82,1	28	27/1	96,4
3 D	30	17/13	56,7	30	27/3	90,0
4 D	27	24 / 3	89,0	27	26/1	96,3
Skupaj	132	103 / 29	78,03	132	124 / 8	93,9

Prikaz učnega uspeha od leta 2016/17 do 2022/23 - po opravljenih popravnih izpitih

Odnos do učenja in šolskega dela je pri dijakih različen, pri nekaterih tudi ni dovolj resen in odgovoren. Svojo vlogo ima slabo predznanje, premajhna motiviranost in pomanjkanje delovnih navad, pri večini dijakov opažamo kampanjsko učenje. Posebnost pri tempu učenja so seveda dijaki-športniki, ki zaradi pogostih odsotnosti ne morejo redno izpolnjevati svojih šolskih obveznosti in jim je način dela in preverjanja znanja v šolah prilagojen. Zelo dobrodošlo in koristno je nudenje inštrukcij s strani domskih vzgojiteljev.

Prikaz učnega uspeha po opravljenih popravnih izpitih - po šolah, letnikih in programih

Letnik šola	III. nižja pokl.		IV. srednja poklicna			V. strokovno-tehniška, gimnazija				PTI, MT		Skupaj poz neg	%	Skupaj dija- kov										
	1.	2.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	4.	4.	5.													
Gimnazija FrP						17	1	6	1	10	0	8	0			41	2	95,3	43					
ŠC - SESGŠ			5	1	3	0	1	0	1	0	4	0					15	2	88,2	17				
ŠC – STŠ			2	0	3	0		6	1	2	0	1	0	4	1	2	0	4	0	24	2	96,1	26	
BC Naklo			2	0	1	0	1	0	14	0	9	1	5	0	6	0		1	1	39	2	95,1	41	
ŠC Šk.Loka											1	0	1	0						2	0	100	2	
EGSŠ Rad.												1	0							1	0	100	1	
SGTŠ Rad.											1	0								1	0	100	1	
			9	1	7	0	2	0	38	2	20	3	18	1	22	1	2	0	5	1	124	8	93,9	132
			10	7	2		40	23	19	23	2	6								132				
			94,7 %			93,3 %				87,5 %														

ŠOLE: Gimnazija Fr. Prešerna: 43 dijakov **95,3 %**
Šolski center Kranj: 43 dijakov **93,0 %** (SESGŠ 88,2 %, STŠ 86,1 %)
Biotehniški center Naklo: 41 dijakov **95,1 %**
ŠC Škofja Loka: 2 dijaka **100 %**
EGSŠ Radovljica: 1 dijak **100 %**
SGTŠ Radovljica: 1 dijak **100 %**

STOPNJE IZOBRAŽEVANJA:

IV – srednja poklicna: 19 dijakov **94,7 %**
V – strok.-tehniška 105 dijakov **93,3 %**
PTI, MT 8 dijakov **87,5 %**

IV. POVEZOVANJE DOMA

1. STROKOVNO POVEZOVANJE

Dom je kot javni vzgojno-izobraževalni zavod sodeloval pri izvajanju skupnih nalog v Skupnosti dijaških domov Slovenije in v Društvu vzgojiteljev dijaških domov. Izhodišča za naše delovanje so bile usmeritve resornega ministrstva ter Zavoda RS za šolstvo. Sodelovanje se je odražalo pri načrtovanju domskega dela, pri uresničevanju zakonodajnih in programskih sprememb in sprotnem spremljanju in izobraževanju.

Enako pomembno je bilo sodelovanje z ostalimi dijaškimi domovi, s centri za socialno delo in drugimi organi in ustanovami. Povezovanje in sodelovanje ravnateljev je potekalo preko Društva Ravnatelj. Ravnateljica ostajam članica uredniškega odbora strokovne revije Iskanja, vzgojiteljica Nina Mikić je aktivna v Društvu vzgojiteljev Slovenije.

2. SODELOVANJE S STARŠI

Pripravljenost staršev za reševanje vzgojnih problemov svojih otrok je različna - večina se sicer zaveda svoje vloge in odgovornosti pri vzgoji svojega otroka, so pa tudi taki, ki se od problemov distancirajo in pričakujejo, da jih bo rešil dom, ki naj bo po eni strani razumevajoč, prizanesljiv in demokratičen, po drugi pa strog, nepopustljiv in vedno uspešen pri reševanju disciplinske, osebne, družinske, vedenjske in druge problematike.

S starši smo imeli lani ponovno možnost za srečanja v živo, pogosti so bili telefonski stiki in uporaba e-pošte. Vse stike vzgojitelji beležijo v svojo dokumentacijo.

Prvi roditeljski sestanek smo izvedli 31. avgusta, na dan prihoda dijakov v dom. Ponovno so se ga skoraj v celoti udeležili le starši in dijaki 1. letnikov oz. novinci. Starše smo seznanili z domskim redom in organizacijo življenja in dela v domu. Obenem smo jih povabili, da se v domu pogosto oglasijo, na ta način spremljajo življenje in počutje svojih otrok, sodelujejo z vzgojiteljem in na kakršenkoli način pomagajo sooblikovati našo dejavnost.

Drugi roditeljski sestanek, ki ga pripravimo ob koncu zimskih počitnic, lani ni bil izveden.

S starši je bilo vzpostavljeno tudi pisno komuniciranje ob vzgojnih ukrepih, ko so bili starši tudi povabljeni v dom na osebni razgovor.

3. SODELOVANJE S ŠOLAMI, RAZREDNIKI, TRENERJI, UČITELJI, SVETOVALNIMI DELAVCI

Povezovanje doma s šolami, razredniki, po potrebi s posameznimi učitelji in svetovalnimi delavci je potekalo na različne načine - preko obiskov, telefona, s pisnim obveščanjem, po e-pošti.

Slabše kot pred korono je bilo sodelovanje z DPNC. Do takrat smo bili vajeni organiziranih sestankov, kjer smo vedno obravnavali tekočo skupno problematiko in menimo, da je tak način dela primeren in da prinaša rezultate. Vendar lani teh sestankov ni bilo, na nas so se obračali povečini le z željami po bivanju športnikov v domu tudi v dneh, ko ni pouka. Načelno lahko športniki vedno prespijo s petka na soboto, če imajo treninge ali tekme, med počitnicami so ob vnaprejšnjem obvestilu tudi lahko v domu, ker smo zaposleni vsak dan prisotni. Ob vikendih, praznikih in drugih dnevih, ko v domu ni nikogar, pa ne dovolimo, da bi dijaki ostajali pri nas brez nadzora, zlasti še, ker ne gre za izpolnjevanje šolskih obveznosti in zahtev, ampak za zasebno udejstvovanje v športu.

Vzgojiteljica Nina Mikić se je udeležila predstavitve delovanja DPNC in v tem okviru predstavila naš dom.

4. SODELOVANJE Z OKOLJEM

Nekaj let že poteka sodelovanje s *krajevno skupnostjo Zlato polje*. Tako smo tudi lani prispevali dva članka za krajevno glasilo: decembra 2021 je mag. Aleš Žlebnik opisal obeleževanje najbolj zanimivih svetovnih dni, ki jih je tekom leta pripravljaval v domu. Za junijsko številko pa sem ravnateljica povzela dogajanje v domu čez celo šolsko leto.

Pred začetkom leta smo ponovno prejeli obvestilo ZPM in *projekta Botrstvo*, da bodo v sodelovanju z dijaškimi domovi pomagali dijakom pri plačilu oskrbnine v domu. To pomoč smo za šolsko leto 2022/23 uspeli zagotoviti 3 dijakom doma.

Lokalni zavodi, ZD Kranj in občina Kranj smo povezani v *E-kampus Zlato polje*, katerega namen je izvajanje skupnih projektov, srečanj, tekmovanj, razstav, predstav in druge dejavnosti. Naš dom se pojavlja sicer bolj v vlogi ponudnika namestitev kot pri sooblikovanju vsebine.

V celem šolskem letu je potekalo intenzivno sodelovanje z *Uradom RS za oskrbo in integracijo migrantov*. Spomladi 2022 smo podpisali pogodbo o nastanitvi, ker so to dopuščale prostorske možnosti oz. nezaseden študentski dom. Število oseb se je menjalo, vsega skupaj je bilo v domu doslej okoli 60 različnih oseb z začasno zaščito iz Ukrajine. Redno smo jih seznanjali z novostmi in koristnimi informacijami v zvezi z njihovim bivanjem in statusom pri nas in v tem okviru sodelovali tudi s *Slovensko filantropijo*, *Društvom Ključ* in *Pravno-informacijskim centrom*. Pomagamo jim pri iskanju zaposlitev, urejanju administrativnih zadev na upravnih enotah, centrih za socialno delo in drugih ustanovah, pri zdravstvenih težavah, stikih s šolami in vrtci ipd. Področje udejstvovanja je široko in pestro in čeprav smo uradno zgolj v vlogi ponudnika nastanitve, se je nemogoče distancirati od osebnih zgodb in potreb teh ljudi. Novembra 2022 smo pripravili skupen večer z našimi dijaki, na katerem smo slišali nekaj individualnih zgodb in o dogodku tudi objavili članek v lokalnem glasilu.

V. ORGANIZIRANOST IN AKTIVNOST DIJAKOV IN ŠTUDENTOV

1. DIJAKI

Vsaka vzgojna skupina je na začetku leta izvolila svoje predstavnike – predsednika, namestnika in referente. Na ravni doma so se dijaki povezovali in delovali v domski skupnosti, ki jo je vodilo predsedstvo, mentorica je bila Nina Mikić. Na sestankih domske skupnosti v skladu z zakonodajo obravnavamo poročila in načrte pri poslovanju doma, obenem pa namenimo pozornost tudi predlogom, mnenjem in pripombam dijakov, ki pa jih ni veliko.

Pri predsedstvu dijaške domske skupnosti sta delovali komisiji za prehrano in higieno ter komisija za šport, kulturo in zabavo. Poročila o delu komisij ter izvajanju programov interesnih dejavnosti so sestavni del letnih poročil vzgojiteljev.

2. ŠTUDENTI

Študentov se v zadnjih letih vse manj povezujejo med seboj, zainteresiranosti za skupne aktivnosti skorajda ni. Sestava študentske populacije v domu je heterogena tako po statusu (visokošolci in višješolci) kot po narodnosti in trajanju bivanja v domu. Tudi študentje se ob močnem vplivu sodobne tehnologije vse bolj zapirajo v svoj individualen prostor – internet nudi vso potrebno zabavo, sprostitvev, virtualni svet pomaga tudi pri socialnih stikih in družabnem življenju. Na upravo doma se obrnejo največkrat v zvezi z raznimi okvarami in popravili opreme, delovanjem interneta in plačevanjem stanarine, z željami po selitvah ipd. Z namenom izboljšati socialno sliko in poskrbeti za prijetno druženje smo v kleti novega študentskega doma prenovili študentski klub.

Predstavniki domskih študentov je bil Edin Šahinović.

VI. STROKOVNO USPOSABLJANJE IN IZPOPOLNJEVANJE

Strokovno izpopolnjevanje vzgojiteljev je ena njihovih stalnih nalog. V Katalogu strokovnega izobraževanja, ki ga vsako leto izda Zavod za šolstvo RS, je velika večina seminarjev namenjenih konkretnim šolskim vsebinam in aktivnostim in le malo je takih s širšimi pedagoško-psihološkimi vsebinami, ki so uporabne tudi za implementacijo v vzgojne vsebine v dijaških domovih.

Individualno so se vzgojitelji vključevali v oblike usposabljanja in izpopolnjevanja pedagoških delavcev, ki so jih organizirali MIZŠ, Zavod RS za šolstvo ter druge izobraževalne institucije. O tovrstnem izobraževanju so poročali na posvetih vzgojiteljskega zbora, ki jih je bilo v minulem šolskem letu skupno 15. Na nivoju DŠD je organiziran Strokovni aktiv, vodja aktiva je bil mag. Borut Zidar.

Datum	Naslov izobraževanja	Izvajalec	Udeleženec
3. 10. 2022	MOOC - Preprečevanje spletnega nasilja (4x oddaljeno)	Cybersafe	Mag. Aleš Žlebnik Nina Mikić
11. in 12. 10. 2022	Mreža znanja 2022 – 1. In 2.	Arnes	Mag. Aleš Žlebnik
13. 10. 2022	Mreža znanja – Delavnica Uvod v Linux za HPC	Arnes	Mag. Aleš Žlebnik
14. 10. 2023	Supervizijska skupina za pedagoške delavce	Elena Kecman, psihoterapija in svetovanje	Mag. Aleš Žlebnik
25. 10. 2022	Zaznane stiske otrok in mladostnikov v šolskem obdobju	NIJZ	Nina Mikić Mag. Aleš Žlebnik Dita Horvatiček
7. in 8. 11. 2022	Izzivi pri delu z ranljivimi skupinami		Nina Mikić
18. 11. 2022	Odvisnost mladih		Nina Mikić
9. in 10. 3. 2023	Učenje učenja	Messtna ZPM Ljubljana	Mag. Borut Zidar
3. 4. 2023	Ravnanje z dokumentarnim gradivom	Zgodovinski arhiv Ljubljana	Mag. Aleš Žlebnik
21. 4. 2023	Izzivi preprečevanja digitalne zasvojenosti mladih	Zavod RS za šolstvo	Nina Mikić, Dita Horvatiček, mag. Borut Zidar, mag Aleš Žlebnik
24. 3. 2023	Strokovno srečanje ob 30-letnici	Društvo vzgojiteljev DDS	Nina Mikić
26. – 27. 6. 2023	Strokovno srečanje vzgojiteljev DDS	DVDDS	Tadeja Zagoršek Dita Horvatiček

STROKOVNA SREČANJA RAVNATELJICE

Ravnateljica sem se tudi v minulem šolskem letu udeležila številnih posvetov, srečanj in aktivov, ki so jih organizirali Skupnost srednjih šol in dijaških domov Slovenije, Društvo Ravnatelj, Aktiv ravnateljev ljubljanske in gorenjske regije in drugi organi. Zlasti slednji aktiv je bil izredno deloven, srečevali smo se na dva meseca, tekoče obravnavali vse probleme, pobude in rešitve ter marca pripravili strokovno ekskurzijo na Kras z ogledom Doma na Krasu.

Prvič sem se tudi odzvala vabilu za strokovno povezovanje s tujino, ki ga vsako leto organizira Društvo Ravnatelj. Med poletnimi počitnicami smo odpotovali v Avstralijo v okviru projekta LEAP in se v delovnem tednu srečali s predstavniki avstralskega ministrstva za šolstvo in si ogledali 7 različnih avstralskih šol. tako šolski sistem kot organiziranost šol in načini dela z mladimi se razlikujejo od našega, zato bo sodelovanje, ki je predvideno tudi za v bodoče, zanesljivo zelo zanimivo. Avstralski ravnateljji bodo vrnil obisk predvidoma aprila 2024.

VII. DOKUMENTACIJA IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA VZGOJNIH VSEBIN LDN

Vzgojitelji so za svoje skupine vodili *Dnevnik vzgojnega dela*, v katerem so zapisali potrebne podatke o svojih dijakih, načrtovali delo s skupino in posamezniki, predstavili učni uspeh, pisali zapisnike nadstropnih in roditeljskih sestankov, beležili stike s starši, šolami in drugimi dejavniki ter strokovno izobraževanje. Na začetku leta so zapisali tudi načrt izvajanja posameznih vsebin vzgojnega dela v skupini in na ravni doma ter načrt svoje interesne dejavnosti ter poročali o izvedbi, ob koncu leta pa vse svoje vzgojno delovanje strnili v *zaključno letno poročilo*. Vodili so tudi seznam izrečenih disciplinskih ukrepov, učni uspeh po posameznih redovalnih obdobjih, zapisnike o stanju v sobi ter osebne liste dijakinj in dijakov. Vsi vzgojitelji so celotno dokumentacijo vodili v programu Sezam, ki je kompatibilen tudi s Portalom MIZŠ (vnos novincev, podatki o dijakih in starših, subvencije...)

Med šolskim letom smo se vzgojitelji in ravnateljica sestali na *15 posvetih vzgojiteljskega zbora*, kjer smo sproti obravnavali aktualno stanje v domu in po skupinah, načrtovali aktivnosti in srečanja, reševali disciplinsko in drugo problematiko, izmenjavali izkušnje in pozitivno prakso, poročali s strokovnih srečanj in iskali rešitve za probleme, s katerimi smo se vsakodnevno srečevali pri svojem delu. O posvetih vzgojiteljskega zbora so zbrani zapisniki s prilogami.

Za vsakodnevno obveščanje in zapise pomembnejših dogajanj v domu smo v zbornici vodili *Vzgojiteljski dnevnik*, ki je hkrati z *Dnevnikom popoldanskega in nočnega varovanja dijakov in študentov* celovit prikaz domske klime. *Domsko kroniko* je vodila vzgojiteljica Tadeja Zagoršek.

V domu sproti vodimo statistike in evidence, ki jih od nas zahtevajo naš ustanovitelj ali njegovi organi in službe, zapisnike sestankov dijaške in študentske domske skupnosti ter ostale pisne dokumente, nastale ob priložnostnih razgovorih s posamezniki ali skupinami.

Kot dodaten medij za prikaz domskega dogajanja velja omeniti še *domsko domačo stran*, kjer objavljamo osnovne informacije, podatke in obvestila, ter *FB stran* DŠD Kranj.

VIII. PROMOCIJA DOMA

Osnovno dejavnost in značilnosti domskega življenja smo oglaševali v medijih ob informativnem dnevu in pred začetkom novega šolskega leta (objava v Gorenjskem glasu - priloga *Šolski glas*, v *Loškem utripu*, *Idrijskih novicah*).

Svoja prispevka smo objavili v dveh številkah glasila *Zlatopoljčan*.

Vsi dijaki-novinci so prejeli majice z logotipom doma, vsako leto jim jih damo brezplačno.

Ravnateljica:

prof. Judita Nahtigal

POVZETEK POROČILA S SAMOEVALVACIJO

Kot je razvidno iz opisa strokovnega dela v poročilu o izvajanju LDN po posameznih vsebinah, je v DŠD Kranj v šolskem letu 2022/23 potekalo pestro in zanimivo dogajanje. Zaposleni smo poskušali našim dijakom in dijakinjam ne le nuditi zgolj osnovne pogoje za življenje in delo - to je bivanje in prehrano, ampak smo v naš skupni vsakdan vnašali vzgojne vsebine in cilje, ki jim sledimo v skladu z osnovno namembnostjo zavoda. Prav zato, ker je dijaškodomska okolje manj formalno kot šolsko in ker vzgojitelji skrbijo za dijake pravzaprav v njihovem prostem času, ko se je treba fleksibilno in ustrezno odzivati na raznovrstne aktualne situacije, je včasih težko premočrtno in zelo jasno slediti zastavljenim ciljem; se pa trudimo, da je naše delovanje preko vseh aktivnosti in stikov v prid dijakom, da je pozitivno, motivirajoče, podporno, da je klima v domu dobra, sprejemajoča in vključujoča in da nas dijaki kljub temu, da se včasih razhajamo pri dojetanju tega, kaj je prav in kaj ne, doživljajo kot zaupanja vredne in odgovorne sopotnike na njihovi poti v odrasčanje.

Cilje in prizadevanja vsako leto opredelimo v našem letnem delovnem načrtu in zato je ta osnovno izhodišče tudi pri vrednotenju in samovrednotenju našega dela. Sproti le-to izvajamo tekom celega šolskega leta, saj se redno srečujemo na posvetih vzgojiteljskega zbora in tekoče obravnavamo vse posebnosti, novosti in opažanja pri delu z dijaki in sproti iščemo prave rešitve. V majhnem domu, kot je naš, dejansko vsi vzgojitelji poznajo vse dijake, jih spremljajo in se med seboj informirajo o vsem pomembnem v zvezi z njimi, tako da samovrednotenje dejansko poteka nenehno in prav tako se ažurno pojavljajo tudi nove, ustrežnejše rešitve pri delu z mladimi.

Pozitivno lahko ocenimo lansko šolsko leto zlasti na naslednjih področjih:

- Povečal se je vpis dijakov, ponovno smo lahko oblikovali pet vzgojnih skupin, od tega tri celo nadnormativne. Zaposlili smo novo sodelavko, ki je prevzela skupino novink in uvedla nekaj dobrodošliih novosti pri delu z dijaki (debatni krožek, učenje tehnik sproščanja...). Dijaki so bili nastanjeni skoraj po celem domu, ponovno spet v nadstropje 1 levo. Večje število dijakov prinaša večjo dinamiko in zahteva večji angažma vseh domskih delavcev, zlasti pa vzgojiteljev.
- Izboljšal se je skupni učni uspeh domskih dijakinj in dijakov, po popravnih izpitih je znašal skoraj 94 % (lani 91 %) oziroma od 132 dijakov jih samo 8 ni izdelalo letnika. Da naše poudarjanje pomena sprotnega izpolnjevanja šolskih obveznosti očitno prinaša rezultate, priča dejstvo, da je bil učni uspeh boljši od lanskega tudi na polletju in ob koncu šolskega leta (junija 78 %, lani 73 %). Skrb za učenje in pridobivanje znanja je v ospredju našega dela: vsakodnevno smo izvajali nadzor nad prisotnostjo na učnih urah, pomagali pri učenju (inštrukcije, preverjanje znanja), sodelovali s šolami, predvsem pa motivirali in spodbujali dijakinje in dijake za tekoče izpolnjevanje šolskih obveznosti. Dijaški dom zagotavlja primerno in kvalitetno okolje za nemoteno delo dijakov in individualna pomoč vzgojiteljev je v tem okviru pogosto neprecenljiva.
- Potekale so številne prostočasne dejavnosti, od katerih so bile zlasti uspešne tiste, ki smo jih v skladu z letnim delovnim načrtom izvajali najmanj enkrat mesečno na ravni celotnega doma. Zelo radi so imeli predvsem družabne, zabavne, kratkočasne aktivnosti, npr. uvodni in zaključni piknik, okraševanje domskih prostorov za teden čarovnic in novo leto, družabne igre, športna tekmovanja, zabavno-poučni kvizi ipd. V dveh popoldnevih smo si v sodelovanju z Gorenjskim muzejem ogledali staro mesto in izvedeli več o njegovi zgodovinski in kulturni dediščini. Zelo dobro je bil obiskan večer z naslovom "Skupina se predstavi", na katerem so se predstavili ustvarjalci iz vseh skupin z glasbenimi nastopi: s petjem ter z igranjem na klavir, harmoniko, kitaro. Veliko zadovoljstva in veselja je prinesel frizerski večer, na katerem so se s svojimi praktičnimi znanji predstavili naši frizerji in frizerke... Taka srečanja in predstavitve so izredno dobrodošla iz več razlogov: popestrijo domske večere, razvijajo pripadnost domu in skupini, spodbujajo druženja in odlepijo mlade od zaslonov, predvsem pa jim dajo priložnost, da pokažejo svoja znanja in veščine in na ta način gradijo svojo samozavest in zavedanje uspeha.

- Dijaška stavba je v celoti obnovljena – med počitnicami smo popolnoma prenovili sobe še v prvih dveh dijaških nadstropjih in s tem bistveno izboljšali bivalni standard naših dijakov. V večini sob sta po dve postelji, v nekaterih pa pot tri, saj bi se sicer skupno število postelj v domu zmanjšalo kar za tretjino, kar pa bi dolgoročno lahko prineslo težave pri namestitvi. V sobah sta nastanjena po dva dijaka, kar omogoča tudi boljše povezanost med njimi samimi, boljše pogoje za učenje in nasploh povečuje dobro počutje.

Med lanskimi investicijami velja omeniti še prenovu umivalnic in sanitarij v domski avli in skupini 1 desno ter osnovno sanacijo družabnega prostora v pritličju DD, kamor smo preselili domsko knjižnico in material za ustvarjalne delavnice, uredili manjšo učilnico za inštrukcije in individualno učenje, dali izdelati novo kuhinjo, prenesli v prostor biljard in namizni nogomet ter tako omogočili sproščeno druženje in aktivno udejstvovanje dijakov pod domsko streho.

Izzivi, ki jih je prineslo preteklo šolsko leto in ki pred nas postavljajo določene naloge tudi v prihodnje, pa so zlasti naslednji:

- Vse bolj očitne in pogoste so individualne stiske mladih, ki izhajajo iz nefunkcionalnih družin, pomanjkljive primarne vzgoje, neizoblikovane lestvice vrednot, odklanjanja družbe in okolja, pomanjkanja občutka lastne vrednosti ali iz pridobljenih napačnih vzorcev vedenja in čustvovanja. Vsako leto je večje število dijakov, ki obiskujejo pedo-psihiatrične obravnave ali pa bi jih morali: samopoškodovalno vedenje, depresija, motnje hranjenja, slaba samopodoba, agresivno vedenje do vrstnikov, intenzivna želja po vzbujanju pozornosti, vztrajno izogibanje šolskim in učnim obveznostim ... Vzgojitelji in ravnateljica smo po svojih najboljših močeh in skušali pomagati v takih primerih, veliko smo sodelovali s starši in svetovalnimi delavci na šolah, se povezovali z zdravniki-psihiatri in se trudili zagotoviti tudi tem dijakom nujno potreben občutek varnosti in sprejetosti.
- Zloraba alkohola je žal prevečkrat predstavljal razlog za disciplinske obravnave in izrekanje vzgojnih ukrepov. V nekaterih okoljih je uživanje alkohola še vedno sprejeto kot neproblematično, kot del folklorne in odraščanja, tako da včasih niti pri starših ni bilo pretirane zaskrbljenosti zaradi opozoril v zvezi s prekomernim uživanjem alkoholnih pijač pri njihovih otrocih. Problematične so tudi druge oblike zasvojenosti (tobak, elektronski nadomestki cigaret, igre na srečo..), vendar je alkohol pri mladih prav zaradi medlega odziva družbe in družine še posebej vreden pozornosti.
- Prihajalo je do namernega povzročanja materialne škode, kar je bilo zlasti nesprejemljivo pri neprimernem odnosu do novega pohištva po sobah. Dijaki nimajo pravega odnosa in zavedanja, da je bilo potrebnega veliko dela in prizadevanj s strani doma, da smo jim po štirih desetletjih lahko tako zelo izboljšali pogoje bivanja. Po povzročeni škodi se tudi zelo težko najde krivca zanjo, saj je to še vedno področje neke lažne solidarnosti in prikrievanja. V primerih, da krivca ne najdemo, so dolžni škodo poravnati vsi v nadstropju ali skupini, kar pa razumljivo povzroča slabo voljo tako pri dijakih kot pri njihovih starših.
- Premalo je bilo okoljske ozaveščenosti, ločevanja odpadkov, varčevanja z energijo... Po vseh domskih hodnikih imamo nameščene stiskalnice za plastenke in pločevinke ter koše za odpadno embalažo, vendar se tako dijaki kot zaposleni vse premalo zavedajo nujnosti zmanjševanja odpadkov in njihovega ločevanja. Občasne akcije in spodbude so kratkotrajnega značaja in ne prinesejo želenih sprememb vedenja.

Komisija za kakovost bo v sodelovanju z ravnateljem pripravila načrt za odpravo ali vsaj zmanjšanje ugotovljenih pomanjkljivosti pri našem delu in z določitvijo ustreznih kazalnikov spremljala realizacijo načrta. Predvsem bo potrebnega veliko osveščanja, izobraževanja in informiranja, pa tudi spodbujanja, spremljanja in nadzora, da bo dosežen zadovoljiv napredek na problematičnih področjih – seveda tam, kjer imamo možnost vplivanja in spreminjanja domski zaposleni.